

Wawrzek Jan szereg. lat 45 zmarły pracow. kolejowy

Dnia 22 września 1939 r. we wsi Herba Koto i Podbiernica W-Tynskiego dostatem sie do niewoli sowiej wraz ze szpitalem polowym nr 362 do którego ^{REFERAT HISTORICZNY} mobilizowany. We wsi Herba zostaismy otoczeni przez czołgi i piechotę sowieckie, nastąpiło vorbrajanie naszych oddziałów, po oddaleniu oficerów i podoficerów zaradowych i niektórych niesaradowych, wprowadzili nas na stację kolejową we W-Tyńcach, skąd nas odwiedzi do treplietówki.

3) Narwa oboz w których przebywając, Srepietówka, Tijor, Nowo-Grad W-Tynski H-Torowica wok 1939. H-Torowica do wioski 1940. H-Torowica wok 1941. Starobielsk w 1941.

5169

4) opis obozu. Srepietówka teren zarządzany repatriacją. budynki w których jenicy przebywali były repatriowane po ułożeniu się do siebie, przejście do druri repatriacji nie było, gorąc morska było ulokowane wo ludzi tam nas było 500. a reszta co najmniej 1/4 pod gotem nielubem, po wodzie trzeba było weresnie wstawac, z powodu durej kolejki i kota godz. 7 z woda zostało zamknięte, a studnie były tylko dwie, liczba jenicy wynosiła ponad tysiąc, kuchnia była jedna, wyzywienie odbywało się raz na 36 do 40 godz. w kolejce ciekło się do 11 godz. Oboz jenicy w H-Torowicy na terenie Polski mieścił się w majątku Zatechliego, podwórce małe kota gospodarstwo wiejskiego niewielkim, bez studni, w miejscach ponieszczenia nas po 50 godzinie miejsca było dla 10 osób, w dwóch unieszczeni 110 i 100 gorąc miejsc było dla 80 osób. wyzywienie zatrzymywało się od pracy tak zwanej normy, kapiel przed połowa godziny 5 do 6 godz. rano, wtedy potowę jenicy spala, a druga potowa obierana wielokrotnie z wody na zimne bo zdecydowanie przekadzała, potem unuchomiono jenice żur i to tak jakby niebyło prane, w jednej wodzie pozostało się i to brudno, co jej było lepsze.

Przednia była następująca godz. 5 wstawanie godz. 6 wyjście do pracy, niestety do pracy trakt w obie strony 2 godz. pracy 1 godz. później wrócić i samochodem 40 kilometrów do Nowego-Grada przy 30 stop. morsie

do zatadunku karnicmu, wyjedralsi my przed wicerorem godz. 4ta wraca godz. 7ma rano albo i później a często wróciли my na drugi wicer z podwoimi zasp zniknych.

5) Skąd jenów - Polacy stanowili 75 do 80% precent ego Tu jenów skocunki miedzy Polakami nadrużaj dobra, natomiast co do Ukrainskich i Biatorosów to odwrotne bardziej zte doinosicie le i komuna, "Ukraincy spiewali piosenki forem Polskie".

6) Przebieg. preciet. dnia po catastrofie 12 gospodarstw pracy uciekali: prymusow pagodanki o Italiniach o armii czerwonej o produkcji no- jey w Tatarskach kiedy jenów trzeba bylo jui spec bude aporacjiesli norma wynasciona byla wytocz 4 1/2 metr Kamienia na kostka 9 1/2 metr forem roscie rieni z jednego na drugie nie jec lub 54 taerki rieni prewiesc na nasyp obok mostu nowo- budowanego o 150 metr. odlegiego, gdy jedna z tych robót zrobił dostat 800 gr. chleba zadanie 1/2 list kasy radziej obiad rupa tam woda, a mimo dla jenów to były nogi bydlee gfony Polacy herbate albo woda goraca.

7) Hosunek w Tadr N.K.W.D. Był bardziej zty, piarwore stora do jenca skąd jest, cry Polak, gdy opowiedziano mu ze Polak, odpowiedz broniata tureba was spiszcze, zgubić anywice na dat niedzwiedzie, bo Polacy wielcy wrogowie ich, już dla Polaków powrotu do ojczyzny Niemiec i gicyzny cryli Polski jui nie- bedrie, badanie odbywato w różnych sposob, watali jenica najpierw do Kancelarii oboru, jeśli sie nie przymat do arrestu go i z powrotem, jeśli jeszcze powiechiat to o co chodzi nared do arrestu i oni razem pod groza lewolweru w relku wymusili, jeśli zbieg jenice z oboru, i bylo to w wiecior, a prac sie już konczyta, to zabawy a drugie za kare naziemi mu- sieli roryszy jenicy lezec tak dugo a przesiedt dzien. N.K.W.D. to warysto Zydzi z Polski, który uciekli przed 20 laty, a nawet i później, wyplyw wali sie jak w Polsce cry obora bylo, a w koncu narwali nas (z Polacy to Kapitalisci, watali, 51.31.31)

8) ponos letk. Letkare obozowi zyci i cała turba obozowa, to byla biorowna reka sow. letkare ale w Polsce byli sami tanjuriali i to licheni zwalnien od pracy 2 1/2 % a czasem i tego nie bylo wszystkich wpelnit do pracy bo drogi tureba przednowac.

9) Laznowsc z krajem rodnym byla zapetnie staba,.. Listy byly przer nacer. obores kontrol. i prosto do pieca, adresy zmieniły byly nawet 2 razy w tym samym po to, ze pod innym adresem go otrzymat.

5169

5169

9) Dla tego lista nieotwierać, że nie jest
adresowany z odbioronego ostatnio przed dwoma
5 dniem dnia innego, kogdzikroćż ciesząc
treba by to 4 do 5 tygodni na opowiedź z domu
także listy dostarczane za czas niewoli a więcej
jak pięć razy pisane byto do mnie.

10) Zostatem zwolniony dnia 14 sierpnia 1941 r.
w Starobielsku.

Zostatem do arki 23 sierpnia 1941 r.
w Staro-Bielstku

Wawrzek Jarek